

INFORMATOR

I RUNDA MISTRZOSTW I LIGI
SEZON 1982/83

HONOROWA TABLICA OSIĄGNIĘĆ SEKCJI

Honorowy Prezes PZPN dr Edward Cetnarowski (†)
Honorowi Członkowie PZPN ppłk Franciszek Jachieć (†), dr Józef Lustgarten (†)
Honorowi Członkowie KOZPN: Bronisław Królikowski, dr Józef Lustgarten (†),
Stanisław Palczewski, dr Stanisław Pischinger,
mgr Władysław Stiasny, Stanisław Wójcik (†)

Prezes PZPN dr Edward Cetnarowski (1919—1932)
Prezes ZPPN red. Stanisław Kopernicki (1911)
Prezes Ligi PZPN płk dr Ignacy Izdebski (1929—32)
Prezesi KOZPN dyr. Hugo Grojecki (1923), płk dr Ignacy Izdebski (1926—28), Stanisław Palczewski (1973—77)
Zasłużony Mistrz Sportu Tadeusz Parpan
Mistrz Sportu Leopold Michno

MISTRZ POLSKI, MISTRZ LIGI: 1921, 1930, 1932, 1937, 1948.

MISTRZ ZPPN GALICJI: 1913.

WICEMISTRZ LIGI: 1934, 1949.

49 REPREZENTANTÓW POLSKI „A” SENIORÓW.

OLIMPIJCZYCY: Stanisław Cikowski (1924), Stefan Fryc (1924), Władysław Gędek (1952), Wilhelm Góra (1936), Józef Kaluża (1924), Kazimierz Kaszuba (1952), Walery Kisieliński (1936), Leon Sperling (1924). Byli członkami ekip olimpijskich, lecz nie wystąpili na boisku: Ludwik Gintel (1924), Tadeusz Glimas (1952), Jan Reyman (1924), Tadeusz Synowiec (1924).

UCZESTNIK FINAŁU MISTRZOSTW ŚWIATA: Wilhelm Góra (1938).

55 REPREZENTANTÓW KRAKOWA „A” SENIORÓW.

MISTRZ POLSKI JUNIORÓW: 1959.

VICEMISTRZ POLSKI JUNIORÓW: 1966.

SREBRNI MEDALIŚCI TURNIEJU JUNIORÓW UEFA: Krzysztof Hausner (1961), Janusz Kowalik (1961), Ryszard Liszka (1980, 81), Piotr Nazimek (1981), Marek Podsiadło (1980, 81), Andrzej Rewilak (1961).

SEKCJA PIŁKI NOŻNEJ

Opiekun sekcji z ramienia Prezydium: prezes mgr Zdzisław Oleszek.

Kierownik sekcji Romuald Zdeb.

Z-ca kierownika i sekretarz: Adam Bednarski.

Członkowie: Stanisław Biernat, Józef Dycjan, Janusz Kornecki, Ignacy Książek, Stanisław Krupski, Zygmunt Malarz, Tomasz Niemiec, Tadeusz Owczarz, Andrzej Słósarczyk, Kazimierz Węgrzyn.

ONI WYWALCZYLI AWANS — KADRA I DRUŻYNY W SEZONIE 1981/82 (alfabetycznie)

Bramkarze: *Bogusław Dzedziec* — ur. 23.IV.1961 r. w Zabrze, wychowanek. Debiut w I drużynie: 7. 02. 1982 r. z Garbarnią, ogółem 7 meczy w I drużynie, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 — jedno spotkanie. *Adam Koczwara* — ur. 13. VIII. 1957 r. w Krakowie, b. zaw. Górnik Wieliczka, rep. Polski juniorów. Debiut: 30. VIII. 1975 r. z Chelmkami, ogółem 180 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 — 29 spotkań. *Wacław Szczerba* — ur. 28. XII. 1956 r. w Krakowie, b. zaw. Tonianki. Debiut: 11. IV. 1977 r. z Granatem; ogółem 42 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 — jedno spotkanie.

Obrońcy: *Wiesław Dybczak* — ur. 18. IV. 1957 r. w Krakowie, b. zaw. Clepardii, Garbarni. Debiut: 22. IV. 1979 r. z Siarką; ogółem 130 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 — 30 spotkań. *Piotr Nazimek* — ur. 31. V. 1963 r. w Krakowie, b. zaw. Orła Piaski Wlk., repr. Polski jun. 1981 r. Debiut z Wisłą; 60 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 — 28 spotkań. *Marek Podsiadło* — ur. 9. IX. 1961 r. w Krakowie, wychowanek repr. Polski jun. Debiut: 29. IV. 1979 r. z Ursusem; ogółem 99 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 28 spotkań. *Andrzej Turecki* — ur. 2. XI. 1954 r. w Krakowie, wychowanek, kapitan drużyny. Debiut: 4. X. 1973 r. z Hutnikiem Ib; ogółem 311 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 29 spotkań. *Andrzej Wójtowicz* — ur. 10. VIII. 1952 r. w Krakowie, wychowanek. Debiut: 18. IV. 1971 r. z Śląskiem Wr.; ogółem 259 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 dziewięć spotkań. *Piotr Zawadzinski* — ur. 2. I. 1964 r. w Krakowie, wychowanek repr. Polski jun. Debiut: 30. VIII. 1981 r. z Garbarnią; ogółem 5 meczy, w tym w meczach mistrzowskich II ligi s. 1981/82 jedno spotkanie.

Rozgrywający i napastnicy: *Tadeusz Błachno* — ur. 11. III. 1953 r. w Skale, b. zaw. LZS Skalanka, Hutnika, Widzewa. Debiut: 24. VIII. 1980 r. z Jagiellonią; ogółem 77 meczy, w tym w meczach mistrz. II ligi s. 1981/82 27 spotkań. *Ryszard Bujak* — ur. 22. XII. 1954 r. w Krakowie, b. zaw. Hutnika, Wawelu. Debiut: 18. I. 1976 r. z Wisłą; ogółem 111 meczy, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 spotkań dwanaście. *Krzysztof Gacek* — ur. 26. VIII. 1955 r. w Krakowie, wychowanek, b. zaw. Wisły, ROW. Debiut: 14. VIII. 1977 r. z Chemikiem; ogółem 177 meczy, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 23 spotkania. *Grzegorz Kuć* — ur. 11. III. 1962 r. w Krakowie, wychowanek, repr. Polski jun. Debiut: 18. IX. 1977 r. z Garbarnią; ogółem 45 meczy, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 19 spotkań. *Paweł Karaś* — ur. 14. I. 1962 r. w Tarnobrzegu, b. zaw. Siarki, repr. Polski jun. Debiut: 30. VIII. 1980 r. z Hutnikiem; ogółem 70 meczy, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 27 spotkań. *Ryszard Liszka* — ur. 23. XI. 1961 r. w Krakowie, wychowanek repr. Polski jun. Debiut: 12. III. 1978 r. z BKS Bielsko; ogółem 113 meczy, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 24 spotkania. *Andrzej Michno* — ur. 4. II. 1962 r. w Krakowie, wychowanek. Debiut 6. VI. 1981 r. z Ursusem, ogółem 3 mecze, w tym w meczach o mistrz. II ligi s. 1981/82 jedno

„Dwa lyki statystyki” czyli — czy wiecie, że...

Barwami Cracovii w roku 1906 były koszulki ciemno-niebieskie (jest przebiec związana nazwą z miastem, a niebieski to właśnie kolor Krakowa) i czarne spodnie. Od wiosny 1907 roku, po przyłączeniu się zespołu „Biało-czerwonych” — pierwsza drużyna występuje w koszulkach w białe i czerwone podłużne pasy i nadal w czarnych spodniach (natomiast młodsze drużyny grały w dalszym ciągu w niebieskich koszulkach). Ostatnia zmiana nastąpiła w roku 1912, kiedy to czarne spodnie zastąpiono (z przyczyn estetyczno-kolorystycznych) białymi; dotychczas używane czarne, utrzymują się do dziś jako kolor zastępczy w przypadku nakazanej przez sędziego zmiany.

W roku 1906 Cracovia rozegrała 7 meczy (3 zwycięstwa i remisy, 1 porażka, st. br. 17:7), najwięcej zaś meczy rozegrała w roku — 1963 bowiem 57 z bilansem: 36 zwyc., 7 rem., 14 por. st. br. 147:67.

Ogółem, od 17 września 1906 r. do 7 czerwca 1982 r. pierwsza drużyna Cracovii rozegrała 2742 mecze, wygrywając 1450, remisując 514, przegrywając 778 przy st. bramek 6763:3756.

Najwięcej meczy w pierwszej drużynie rozegrał Eugeniusz Mazur, środkowy obrońca. Zadebiutował 16.IX.1945 r. w Poznaniu, w meczu z KKS (dziś Lech), ostatni mecz zagrał 15.XI.1959 r. w Krakowie, z Górnikiem Zabrze. Dalsze miejsca wśród rekordzistów pierwszej drużyny zajmują:

2. Leopold Michno (bramkarz, 1954—68)	— 465 meczy
3. Stanisław Szymczyk (lewy pomocnik, 1957—71)	— 454 mecze
4. Andrzej Rewilak (środkowy obrońca, 1960—71)	— 431 meczy
5. Zygmunt Chruściński (środkowy pomocnik, 1920—35)	— 422 mecze
6. Tadeusz Glimas (lewy obrońca, 1945—57)	— 412 meczy
7. Józef Kaluża (środkowy napastnik, 1912—31)	— 408 meczy
8. Leon Sperling (lewoskrzydłowy, 1917—33)	— 381 meczy
9. Andrzej Mikołajczyk (prawy pomocnik, 1960—71)	— 378 meczy
10. Jan Antczak (lewy obrońca, 1962—70)	— 355 meczy

Z aktualnie grających zawodników: Andrzej Turecki (od 1973) — z 311 meczami zajmuje 19 miejsce; Adam Koczwara (od 1975) — z 180 meczami — 45 miejsce; Krzysztof Gacek (od 1977) — z 177 meczami — 47 miejsce. Pozostali mają na swoim koncie następującą ilość spotkań w pierwszej drużynie: Wiesław Dybczak — 130, Józef Konieczny — 125, Ryszard Liszka — 113, Janusz Surowiec — 112, Marek Podsiadło — 99, Tadeusz Błachno — 77, Paweł Karaś — 70, Piotr Nazimek — 60, Grzegorz Kuć — 45, Władysław Szczerba — 42, Krzysztof Sasnal — 34, Jerzy Smoleń — 23, Rafał Wrześniak — 14, Władysław Piskorz — 12.

Cracovia rozegrała 382 mecze międzynarodowe z 152 klubami z 17 państw (Anglia, Austria, Bulgaria, CSRS, Dania, Francja, Hiszpania, Izrael, Jugosławia, RFN, NRD, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Włochy, ZSRR) — wygrywając 154, remisując 76, przegrywając 152. Na liście przeciwników znajdują się m.in.: Admira, Austria, Rapid — z Austrii, Slavia i Sparta z CSRS, Barcelona, Real Madryt, Sevilla, Valencia — z Hiszpanii, Partizan — z Jugosławii, IFK Nörköpings, Malmö FF — ze Szwecji, Ferencvaros, MTK, Ujpest — z Węgier, AC Milan — z Włoch, Dynamo Kijów — z ZSRR).

W pierwszej reprezentacji Polski wystąpiło 49 zawodników. Najwięcej 21 spotkań rozegrał Leon Sperling, (w latach 1921—30); ponadto czołowe lokaty w tym zestawieniu zajmują: po 20 meczy: Józef Kaluża (1921—30), Tadeusz Parpar (1947—50), Władysław Gędek (1949—53) oraz 17 meczy: Aleksander Mysiak (1929—34).

W pierwszym meczu reprezentacji Polski (18.XII.1921 r. z Węgrami w Budapeszcie, wystąpiło siedmiu piłkarzy Cracovii: Ludwik Gintel, Zdzisław Styczeń, Stanisław Cikowski, Tadeusz Synowiec, Stanisław Mielech, Józef Kaluża i Leon Sperling; ostatni — jak dotąd — reprezentant, to Krzysztof Hausner (1967 r. z Luksemburgiem).

CRACOVIA W PIERWSZOLIGOWYCH BOJACH

BILANS PIŁKARZY CRACOVII W MECZACH O MISTRZOSTWO I LIGI

nazwa klubu	gier	zwyc.	rem.	por.	st. br.
1. Ruch Chorzów	50	12	11	27	64-107
2. Wisła Kraków	46	16	11	19	59-79
3. Legia Warszawa	40	13	8	19	68-69
4. Łódzki Klub Sportowy	40	21	9	10	82-52
5. Polonia Warszawa	27	14	6	7	66-39
6. Warta Poznań	27	10	4	13	44-55
7. Garbarnia Kraków	23	11	6	6	41-34
8. Pogon Lwów	22	9	4	9	42-38
9. A.K.S. Chorzów	21	10	3	8	40-32
10. Warszawianka Warszawa	20	12	4	4	49-24
11. Polonia Bytom	20	6	3	11	23-36
12. Lech Poznań	16	7	1	4	29-14
13. Górnik Radlin	12	7	1	4	15-13
14. Lechia Gdańsk	12	4	4	4	15-18
15. Gwardia Warszawa	12	2	3	7	17-21
16. Górnik Zabrze	12	—	1	11	9-41
17. Czarni Lwów	10	7	1	2	33-12
18. Zagłębie Sosnowiec	10	1	4	5	9-19
19. Szombierki Bytom	8	4	2	2	17-8
20. Polonia Bydgoszcz	8	3	1	4	14-13
21. Union-Touring Łódź	6	4	2	—	13-6
22. Odra Opole	6	2	2	2	6-5
23. Pogon Szczecin	6	2	1	3	13-11
24. IFC Katowice	4	2	1	1	13-4
25. Śląsk Świętochłowice	4	2	1	1	7-4
26. Podgórze Kraków	4	4	—	—	13-5
27. Stal Mielec	4	1	1	2	6-6
28. Zawisza Bydgoszcz	4	2	—	2	5-5
29. Stal Rzeszów	4	1	1	2	2-5
30. 22 p. p. Strzelec Siedlce	4	3	1	—	15-3
31. GKS Katowice	4	—	—	4	2-6
32. Hasmonea Lwów	2	2	—	—	5-2
33. Toruński Klub Sportowy	2	2	—	—	6-2
34. Łódzkie Tow. Gier Sportowych	2	2	—	—	8-1
35. Lechia Lwów	2	2	—	—	5-2
36. Dąb Katowice	2	2	—	—	6-0
37. Smigły Wilno	2	2	—	—	6-1
38. Tarnovia Tarnów	2	1	1	—	4-1
39. Widzew Łódź	2	2	—	—	9-1
40. Arkonia Szczecin	2	1	1	—	3-2
41. Wawel Kraków	2	—	—	2	1-3
42. Śląsk Wrocław	2	1	—	1	1-1
43. Zagłębie Wałbrzych	2	1	—	1	2-3
24 sezony:	510	211	102	197	882-803

W tym składzie zaczęli

W pierwszej dziesiątce...

W „tabeli wszechczasów I ligi 1927—82”, po 48 sezonach — sklasyfikowanych jest 51 klubów, tyle bowiem rywalizowało o tytuł mistrza najwyższej klasy rozrywkowej. Według ilości zdobytych punktów — liderem jest chorzowski Ruch (1319 pkt. zdobytych w 1148 meczach w ciągu 48 sezonów, st. br. 2026—1569), jedyna drużyna, która nigdy nie została zdegradowana do drugiej ligi. Dalsze miejsca zajmują: 2. Wisła Kraków (odpowiednio: 47 sezonów — 1119 meczy, 1256 pkt.), 3. Legia (45—1096—1234), 4. ŁKS (43—1032—982), 5. Górnik Zabrze (26—676—866), 6. Polonia Bytom (29—740—731), 7. Zagłębie Sosnowiec (27—706—712), 8. Szombierki Bytom (20—548—534), 9. Lech Poznań (23—572—530), 10. Cracovia (24—510—524).

Miejsca w tabelach I ligi...

1928 czwarte	1938 siódme	1954 jedenaste (spadek)
1929 szóste	1939 niedokończone	1958 dziesiąte
1930 MISTRZ	(szóste)	1959 jedenaste (spadek)
1931 dziewiąte	1948 MISTRZ	1961 jedenaste
1932 MISTRZ	1949 drugie	1962 czternaste (spadek)
1933 czwarte	1950 czwarte	1966/67 czternaste
1934 drugie	1951 piąte	(spadek)
1935 dziesiąte (spadek)	1952 trzecie/czwarte	1969/70 czternaste
1937 MISTRZ	1953 dziesiąte	(spadek)

Pierwszy mecz o mistrz. I ligi: Kraków, 25.III.1928 r. z Czarnymi Lwów 6:0 — skład: Wiśniewski, Zastawniak Fr., Doniec, Ptak, Chruściński, Zastawniak T., Kubiński, Mysiak, Gintel, Rusinek, Sperling. Bramki zdobyli: Gintel 5 (w 12, 17, 28, 40, 87 min.) i Kubiński w 35min.

Pięćsetny mecz o mistrz. I ligi: Chorzów, 5.IV.1970 r. z Ruchem 1:1, skład: H. Jałocha, Joczys, K. Jałocha, Rewilak, Skimina (Antczak), Niemiec, Zuśka, Piotrowski, Maślanka, Sarnat, Gigoń. Bramka: Sarnat.

Pięćsetdziesiąty (ostatni) mecz o mistrz. I ligi: Kraków, 21.VI.1970 r. z Zagłębiem Sosnowiec 0:1 — skład: Duda, Joczys, K. Jałocha, Rewilak, Chemicz-Zuśka (Maczugowski), Piotrowski, Kubik, Maślanka, Sarnat, Kasperski (Zawislan).

Ogółem — w meczach o mistrzostwo I ligi wystąpiło 191 zawodników w „Cracovii”; w tym w latach 1928—39 grało 83, a w okresie 1948—70 wystąpiło 110 zawodników. Z podsumowania wynika, że winno ich być 193 — jednak dwóch: Edward Jabłoński oraz Czesław Strąk-Szeliga grali przed i po wojnie w I lidze.

Pierwszym (zgodnie z numeracją zawodników) graczem w I lidze był bramkarz Mieczysław Wiśniewski (debiut: 25.III.1928 r.), ostatnim — jak dotychczas — Dominik Kubik (debiut: 23.V.1970 r.).

Najwięcej meczy I-ligowych rozegrał prawy obrońca Stefan Lasota (Zachemski) — 154 spotkania. Zadebiutował 28.IV.1929 r. w meczu z Polonią Warszawa ostatni mecz rozegrał 20.VIII.1939 r. z Union Touring Łódź występował w 10 sezonach-edycjach ligowych. Dalsze miejsca w pierwszej dziesiątce zajmują:

2—3. Aleksander Mysiak (Niezabitowski), lewy pomocnik, 1928—35)	— 138 meczy
Tadeusz Glimas (lewy obrońca, 1948—54)	— 138 meczy
4. Eugeniusz Mazur (środkowy obrońca, 1948—59)	— 129 meczy
5. Zygmunt Chruściński (środkowy pomocnik, 1928—35)	— 124 mecze
6. Jan Pajak (lewy obrońca, 1932—39)	— 119 meczy
7. Władysław Gędek (prawy obrońca, 1948—53)	— 118 meczy
8. Józef Kubiński (prawoskrzydłowy, 1928—34)	— 112 meczy
9. Czesław Strąk-Szeliga (lewy łącznik, 1934—49)	— 93 mecze
10. Stanisław Szymczyk (lewy pomocnik, 1958—69)	— 92 mecze

O pierwszym ligowym meczu z lwowskimi „Czarnymi”, wygranym przez „Cracovię” 6:0 — tak pisał w 1928 r. „Przegląd Sportowy”: „Gra należy prawie przez cały czas do Cracovii, która z miejsca narzuciła tempo, stwarzając niebezpieczne sytuacje pod bramką Czarnych. Cracovia gra bardzo ładnie i celowo, a przede wszystkim z wielką ambicją. 12-ta minuta przynosi pierwszą bramkę dla Cracovii zdobyłą przez Gintla, który też zdobył następne w: 17, 28, 40 i 87 min. Dalszą bramkę zdobył Kubiński w 35 min.”

PAMIĘTNE MECZE O MISTRZOWSKIE PUNKTY

Ostatni mecz Cracovii w pierwszych mistrzostwach Polski był formalnością, ponieważ biało-czerwoni już tydzień wcześniej zapewnili sobie mistrzowski tytuł. 30 października 1921 r. we Lwowie, krakowianie pokonali Pogoń 5:2 (3:2), a bramki zdobyli: Kałuża i Kogut po 2 oraz Kotapka. Skład pierwszego mistrza Polski jeszcze dziś każdy szanujący się kibic wymieni z pamięci, bowiem, według zgodnej opinii fachowców była to najlepsza jedenastka w historii klubu: Stefan Popiel, Ludwik Gintel, Stefan Fryc — Zdzisław Styczeń, Stanisław Cikowski, Tadeusz Synowiec — Stanisław Mielech, Bolesław Kotapka, Józef Kałuża, Adam Kogut, Leon Sperling — wszyscy, z wyjątkiem tragicznie zmarłego Kotapki — reprezentowali barwy Polski.

30 listopada 1930 r. Cracovia wygrała w Łodzi 1:0 (1:0) uzyskując bramkę ze strzału Mitusińskiego. Nowokreowany mistrz Polski grał wówczas w zestawieniu: Jerzy Otfinowski — Stefan Lasota, Tadeusz Zastawniak — Kazimierz

Tuż przed wejściem do I ligi

Seichter, Zygmunt Chruściński, Aleksander Mysiak — Józef Kubiński, Karol Kossok, Tadeusz Mitusiński, Stanisław Malczyk, Leon Sperling; a dziennikarze tak charakteryzowali zespół: *O sukcesie zadecydowało — obok charakterystycznego stylu — świetna technika indywidualna i umiejętność gry kombinacyjnej, zapożyczonej z wiedeńskiej szkoły. Pierwoszoplanową rolę odegrali też wyrównanie zespołu.*

Prymat Ligi rozstrzygnięty — Cracovia mistrzowską drużyną! Tak zatytułował tygodnik „Raz, dwa, trzy” ostatni mecz sezonu 1932 r., rozegrany 20 listopada. Cracovia wygrała z Legią 2:0 (1:0), a w sprawozdaniu czytamy m. in.: *Stawką meczu był tytuł. Widownia miała wiele obaw, o los pupilka. Cracovia grała jednak tak, jak przystało liderowi ligi, a że obie strony dążyły do zwycięstwa to widowisko jakie dały było rzeczywiście emocjonujące. Zwycięstwo Cracovii nie przyszło łatwo, uzyskała je po ciężkiej walce, w której okazała się o ulamek lepszą. Bramki strzelili: Kubiński w 2 i Zieliński w 70 min. Najlepsza drużyna grywała wówczas w składzie: Jerzy Otfinowski (Mieczysław Szumiec) — Stefan Lasota, Stefan Doniec (Jan Pająk) — Kazimierz Seichter, Zygmunt Chruściński, Aleksander Mysiak (Władysław Stiasny) — Józef Kubiński (Witold Zieliński), Antoni Malczyk, Tadeusz Mitusiński, Józef Ciszewski, Leon Sperling.*

„Godne zakończenie sezonu” — oto tytuł „Raz, dwa, trzy” do meczu Cracovia — Ruch 4:2 (2:1) rozgranego 24 października 1937 r. Tygodnik pisał: *„Pięknie zakończyli biało-czerwoni sezon mistrzowski. Pewne, w świetnym stylu odniesione zwycięstwo nad czterokrotnym mistrzem Polski. Cenniejsze, ponie-*

wał Ruch wcale nie rezygnował z mistrzowskich aspiracji, spotkanie to dawało mu możność przedłużenia o dalszy rok godności mistrza Polski. Ale Cracovia bezapelacyjnie powstrzymała tryumfalny pochód dotychczasowego mistrza. Wysocki poziom gry, piękne akcje, niezwykle częste strzały — złożyły się na niezwykle emocjonujące widowisko. Cracovia zasłużyła na zwycięstwo przewagą rozumniejszej celowszej gry drużyny". Bramki uzyskali: Zembaczyński w 20, 33, 75 i Góra w 50 min. Skład mistrza: Władysław Pawłowski — Jan Pająk, Stefan Lasota, Klemens Majeran, Roman Grünberg, Józef Ziżka, Zdzisław Skalski, Wilhelm Góra, Józef Korbas, Czesław Strąk-Szeliga, Józef Zembaczyński.

W roku 1948 dwie krakowskie drużyny zakończyły rozgrywki z równą ilością punktów. Ówczesny regulamin nie brał pod uwagę bezpośrednich spotkań (lepszą była Cracovia, po 2:0 i 1:1), musiało więc dojść do dodatkowego meczu, który odbył się 5 grudnia na boisku Garbarni. Katowicki „Sport” tak opisuje mecz, który przyniósł zwycięstwo Cracovii nad Wisłą 3:1 (2:1): „Nie zdążyliśmy jeszcze oswoić się z aktorami spotkania, a już dwugwizd sędziego obwieścił, że Wisła prowadzi po 40 sekundach 1:0 (...) Zwrotny moment gry: 44-ta minuta ze wspólną główką Różankowskiego II i kilkanaście następných sekund, w których ten gracz przeprowadził piłkę do przodu, zmylił obrońcę, podał do Szeligi, który płasko strzelił — zmieniły całkowicie sytuację (...) Po przerwie Cracovia zmieniła się całkowicie a defensywa Wisły nie wytrzymała naporu, popełniała coraz więcej błędów i w rezultacie, w 73 min. Różankowski II ustalił wynik. Cracovia wygrała zasłużenie, była lepsza we wszystkich liniach a znacznie lepiej zagrała mecz taktycznie”. „Pasiaki” wystąpiły do tego meczu — osłabieni brakiem dwóch etatowych reprezentantów Polski: Henryka Bobuli i Tadeusza Parpana — w zastawieniu: Henryk Rybicki — Władysław Gędek, Marian Jabłoński — Edward Jabłoński, Kazimierz Kaszuba, Marian Jabłoński — Ludwik Poświat, Stanisław Różankowski, Eugeniusz Różankowski, Julian Radoń, Czesław Strąk-Szeliga; ponadto w wielu meczach ligowych w tym piątym mistrzowskim sezonie wystąpili: Jan Hymczak, Eugeniusz Mazur, Władysław Szewczyk i Józef Dycjan.

KILKA FAKTÓW Z HISTORII KLUBU

Kiedy właściwie powstała Cracovia, a dokładniej jej najstarsza sekcja piłkarska? Biorąc przykład z niektórych naszych klubów, które nie rozróżniają okresu nieorganizowanego piłkarstwa w danym mieście od momentu powstania stałej drużyny mającej swoją nazwę, barwy — i uparczywie się postarzają — można za datę powstania przyjąć rok 1890. Jako argument — w tym to roku, dr Henryk Jordan wprowadził do swego parku, do programu gier i zabaw — piłkę nożną, w którą grano w dobrze zorganizowanych zespołach złożonych z uczniów szkół średnich. Można też podać i nieco późniejsze daty, z uzasadnieniem: 14 lipca 1894 r. mecz drużyny krakowskich „sokółów” we Lwowie; 5 lipca 1896 r. mecz na Błoniach pomiędzy dwoma drużynami sokółów — „białą” i „czerwoną”; rok 1901 w którym ojciec nazwy naszego klubu, Józef Lustgarten zaczął grać w piłkę nożną w parku H. Jordana. Pozostańmy jednak przy właściwej dacie — 1906 roku. Można dyskutować, czy za datę powstania Cracovii należy przyjąć dzień 4 czerwca tego roku, w którym to drużyna Akademików przegrała 0:4 z Kolem Gimnastyczno-Sportowym IV Gimnazjum lwowskiego, czy dzień 16 września tegoż roku, z którego w „Nowej Reformie” odnotowano zwycięski mecz z drużyną „Czarnych” 7:0. Najwłaściwszą jest jednak data 13 czerwca, kiedy to — jak informuje „Nowa Reforma” — został założony Akademicki Klub Footballistów; przyjął on później, we wrześniu, na wniosek Józefa Lustgartena nazwę Akademicki Klub Footballowy „Cracovia”. W roku 1906 była to w pełni zorganizowana stała drużyna, posiadająca określoną nazwę i stroje, która w tym to roku rozegrała następujące udokumentowane mecze: 16 września dwa mecze

Po strzeleniu pierwszej bramki

z „Czarnymi” z wynikami 7:0 i 5:1; z „Bialo-czerwonymi” 0:0 i 1:1 w dniach 23 września i 21 października, oraz ponadto z „Czerwonymi” 2:2 i 2:0 i z „Bialo-czerwonymi” 0:3 — najprawdopodobniej na przełomie października i listopada.

Piłkarski stadion Cracovii został otwarty 31 marca 1912 r. i obecnie jest najstarszym boiskiem futbolowym w Polsce. Położony — przy ulicy imienia Józefa Kałuży, najslawniejszego piłkarza w historii klubu, zaś zasługi, jednego z założycieli klubu — Józefa Lustgartena upamiętnia pamiątkowa tablica w jednej z bram stadionu.

Cracovia — to nie tylko piłka nożna; był to zawsze klub wielosekcyjny. Oto poszczególne sekcje a było ich 30 — wraz z datami powstania i okresem działania, które istniały w 76-letniej historii: piłka nożna (1906 — nadal, najstarsza istniejąca sekcja w Polsce), tenisowa (1910—64), hokeja na wrotkach (1911), golfowa (1911), hokeja na trawie (1912), lekkoatletyczna (1913 — nadal), kolarska 1919 — nadal), tyżwiarska (1923—28), pływacka (1923—67), hokeja na lodzie (1924 — nadal, najstarsza istniejąca sekcja w Polsce), piłki wodnej (1925—62), bokserska (1926—65), tenisa stołowego (1926 — nadal), koszykówki mężczyzn (1926—71), koszykówki kobiet (1926—70), siatkówki mężczyzn (1926—62), siatkówki kobiet (1926—57), piłki ręcznej mężczyzn 1926 — nadal), piłki ręcznej kobiet (1926 — nadal, najstarsza istniejąca sekcja w Polsce), kajakowa (1932—72), narciarska (1933—52), szermiercza (1945 — nadal), motorowo-żużlowa (1946—61), bobslejowa (1947—48), gimnastyczna (1948—71), szachowa (1949 — nadal), strzelecka (1958—65), żeglarska (1955—64), brydżowa (1956 — nadal), sportów masowych 1957 — nadal); ponadto okre-

sowo działały sekcje o charakterze rekreacyjnym: turystyczno-krajoznawcza oraz imprezowa i kulturalno-oświatowa.

Lista Olimpijczyków Cracovii obejmuje 24 nazwiska w 6 dyscyplinach sportu: Jan Balachowski (la., 1968), Maria Bibrowa (la., 1960), Mieczysław Burda (hokej, 1948), Ludomir Chronowski (szermierka, srebrny medal, 1980), Stanisław Cikota (p. nożna, 1924), Kazimierz Fialka (la., 1936), Zdzisław Filipkiewicz (kosz., 1936), Stefan Fryc (p. nożna, 1924), Władysław Gędek (p. nożna, 1952), Wilhelm Góra p. nożna, 1936), Józef Kaluża (p. nożna, 1924), Mieczysław Kasprzycki (hokej, 1948), Kazimierz Kaszuba (p. nożna, 1952), Walerian Kisielewski (p. nożki, 1936), Jakub Kopowski (kosz., 1936), Adam Kowalski (hokej, 1932, 1936, 1948), Jan Lazarski (kolarstwo, srebrny medal, 1924), Jan Maciejko (hokej, 1948), Jan Magiera (kolarstwo, 1964, 1968), Czesław Marchewczyk (hokej, 1932, 1936, 1948), Andrzej Pluciński (kosz., 1936), Leon Sperling (p. nożna, 1924), Maksymilian Więcek (hokej, 1948), Andrzej Wołkowski (hokej, 1936).

Zawodnicy Cracovii zdobyli tytuły drużynowych i indywidualnych mistrzów Polski w 18 dyscyplinach sportu: boksie, gimnastyce, hokeju na lodzie, kajakach, kolarstwie, koszykówce mężczyzn i kobiet, lekkiej atletyce, piłce nożnej, piłce ręcznej mężczyzn i kobiet, pływaniu, siatkówce mężczyzn, strzelectwie, szachach, szermierce, tenisie stołowym i tenisie ziemnym.

W reprezentacji Polski „A” seniorów występowało 157 zawodników Cracovii, w 17 dyscyplinach. Najwięcej reprezentantów dali piłkarze — 49, następnie: piłkarki ręczne: 25, lekkoatleci: 14, piłkarze ręczni 11, pływacy: 10, hokeiści: 8, koszykarze i szermierze: po 7 gimnastyczk: 6 oraz kajakarze, piłkarze wodni i szachiści po 4, kolarze 3, korzykarki 2, bokserzy, strzelcy i teniści stołowi.

KILKA SŁÓW O PRZECIWNIKACH

Stoczniovy Klub Sportowy BAŁTYK Gdynia

Rok założenia 1930. Barwy: bialo-błękitne. Adres: Gdynia 81-366, ul. Olimpijska 9, tel. 22-43-26, stadion tamże. Najlepsza pozycja w I lidze: VI m. w 1981 r., lokata w sezonie 1981/82 — miejsce XIII.

Klub Sportowy GÓRNIK Zabrze

Rok zał. 1948. Barwy: bialo-niebiesko-czerwone. Adres: Zabrze 41-800, ul. Roosevelta 81, tel. 71-05-30, stadion tamże. W I lidze od 1956 r. z przerwą w s. 1978/79. Mistrz Polski: 1957, 1959, 1961, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1971, 1972. Zdobywca Pucharu Polski: 1965, 1968—1972. Finalista pucharu zdobywców pucharów Euro-py 1970. Lokata w s. 1981/82 — miejsce V.

Warszawski Klub Sportowy GWARDIA Warszawa

Rok zał. 1948. Barwy: czerwono-bialo-niebieskie. Adres: Warszawa 02-034, ul. Raclawicka 132, tel. 44-23-53, stadion tamże. W I lidze: 1953—60, 1962—66, 1967/68, 1969—75, 1978/79 i 1981/82. Wicemistrz Polski 1957. Zdobywca pucharu Polski 1954. Lokata w s. 1981/82 — miejsce VII.

Górnicy Klub Sportowy KATOWICE

Rok zał. 1964 r. Barwy: zloto-zielono-czarne. Adres: Katowice, Bankowa 11, tel. 33-400, stadion: Bukowa 1. W I lidze: 1965/66—1970/71 i 1978/79—79/80. Najlepsze lokaty w I lidze: VII m. w 1967 i 1970 r. Awansował do I ligi po s. 1981/82 jako mistrz grupy pierwszej.

Kolejowy Klub Sportowy LECH Poznań

Rok zał. 1922. Barwy: niebiesko-biale. Adres: Poznań, 61-875, ul. Marchlewskiego 142, tel. 56-436, stadion ul. Bułgarska. W I lidze: 1947—57, 1961/62, i od 1972. Najwyższa lokata: III m. w 1949, 1950, 1978. Lokata w s. 1981/82 miejsce XI. Zdobywca pucharu Polski 1982.

Centralny Wojskowy Klub Sportowy LEGIA Warszawa

Rok zał. 1916. Barwy: zielono-czarno-biale. Adres: Warszawa, ul. Łazienkowska 3,

tel. 38-22-61, stadion tamże. W I lidze: 1927—36 i od 1948 r. Mistrz Polski 1955, 1956, 1969, 1970. Zdobywca pucharu Polski 1955, 1956, 1964, 1973, 1980, 1981. Lokata w s. 1981/82 miejsce IV.

LÓDZKI KLUB SPORTOWY

Rok zał. 1908. Barwy: czerwono-białe. Adres: Łódź 90-420, Piotrowska 76, tel. 36-725, stadion al. Unii 2, tel. 20-890. W I lidze w latach 1927—38, 1948—52, 1954—68 i od 1971. Mistrz Polski 1958. Zdobywca pucharu Polski 1957. Lokata w s. 1981/82 — miejsce XII.

Morski Klub Sportowy POGOŃ Szczecin

Rok zał. 1948. Barwy: niebiesko-czerwone. Adres: Szczecin 70-961, ul. Twardowskiego 8, tel. 78-031, stadion tamże. W I lidze w latach 1959—60, 1962—65, 1966—79 i od s. 1981/82. Najwyższa lokata: VI m. w s. 1970/71, lokata w s. 1981/82 — miejsce VI.

Klub Sportowy RUCH Chorzów

Rok zał. 1920. Barwy: niebiesko-białe. Adres: Chorzów 41-506, ul. Cicha 6, stadion tamże. W I lidze, nieprzerwanie od jej powstania, od 1927 r. Mistrz Polski: 1933, 1934, 1935, 1936, 1938, 1951, 1952, 1953, 1960, 1968, 1975, 1975, 1979. Zdobywca pucharu Polski: 1952, 1974. Lokata w s. 1981/82 — miejsce XIV.

Fabryczny Klub Sportowy STAL Mielec

Rok zał. 1939. Barwy: biało-niebieskie. Adres: Mielec 39-300, ul. Solskiego, tel. 2609, stadion tamże. W I lidze w latach 1961—62 i od 1970. Mistrz Polski 1973, 1976. Lokata w s. 1981/82 miejsce III.

Górnicy Klub Sportowy SZOMBIERKI Bytom

Rok zał. 1919. Barwy: biało-czarne. Adres: Bytom 41-907, ul. Frycza-Modrzewskiego 3, tel. 861-544, stadion tamże. W lidze w latach 1949—50, 1962—72 i od 1973. Mistrz Polski 1980. Lokata w s. 1981/82 — miejsce X.

Wojskowy Klub Sportowy ŚLĄSK Wrocław

Rok zał. 1947. Barwy: czerwono-białozielone. Adres: Wrocław 54-434, ul. Oporowska 62, tel. 613-342, stadion tamże. W I lidze w latach 1964—69 i od 1973 r. Mistrz Polski 1977. Zdobywca pucharu Polski 1976. Lokata w s. 1981/82 — miejsce II.

Robotnicze Towarzystwo Sportowe WIDZEW Łódź

Rok zał. 1910. Barwy: czerwono-białe. Adres: Łódź 92-230 ul. Armii Czerwonej 80, tel. 84-107, stadion tamże. W lidze: 1948 i od 1975. Mistrz Polski 1981, 1982. Aktualny mistrz Polski.

Gwardyjskie Towarzystwo Sportowe WISŁA Kraków

Rok zał. 1906. Barwy: czerwono-białoniebieskie. Adres: Kraków 30-059, ul. Reymonta 22, tel. 334-381, stadion tamże. W I lidze od jej powstania w 1927 r. do dzisiaj, z wyjątkiem sezonu 1963/64. Mistrz Polski: 1927, 1928, 1949, 1950, 1978. Mistrz Ligi 1951. Zdobywca pucharu Polski: 1967. Lokata w s. 1981/82 — miejsce VIII.

Górnicy Klub Sportowy ZAGŁĘBIE Sosnowiec

Rok zał. 1906. Barwy: czerwono-białozielone. Adres: Sosnowiec 41-200, ul. Zeromskiego, tel. 661-802, stadion tamże. W I lidze w latach 1955—58 i od 1960. Najwyższa lokata — drugie miejsca w s. 1955, 1963/64, 1971/72. Zdobywca pucharu Polski: 1962, 1963, 1978. Lokata w s. 1981/82 — miejsce IX.

Od 1921 r. mistrzostwa Polski rozegrano 54 razy (w tym 48 systemem liguwym), tytuły zdobyło 15 klubów: Ruch Chorzów — 13×, Górnik Zabrze — 10×, Cracovia, Wisła — po 5×, Pogoń Lwów, Legia Warszawa — po 4×, Warta Poznań, Polonia Bytom, Stal Mielec, Widzew Łódź — po 2×, Garbarnia Kraków, Polonia Warszawa, LKS, Śląsk Wrocław, Szombierki Bytom. W r. 1951 Wisła za zajęcie pierwszego miejsca otrzymała tytuł mistrza ligi, natomiast tytuł mistrza Polski w tym roku otrzymał Ruch za zdobycie pucharu Polski.

TERMINARZ MECZÓW I LIGI

I

1.09.82 r.
Cracovia — Zaglebie
 Widzew — Stal
 Pogon — Baltyk
 Slask — Lech
 Gornik — LKS
 Szombierki — Wisla
 GKS — Legia
 Gwardia — Ruch

IV

22.09.82 r.
 Baltyk — Gwardia
 Stal — Zaglebie
 GKS — Gornik
 Legia — Slask
 Wisla — Pogon
 LKS — Widzew
Lech — Cracovia
 Szombierki — Ruch

VII

19.09.82 r.
 Ruch — Baltyk
 Stal — Lech
 Zaglebie — LKS
 Gwardia — Wisla
Cracovia — Legia
 Widzew — GKS
 Pogon — Szombierki
 Slask — Gornik

X

17.10.82 r.
 Szombierki — Gwardia
 GKS — Zaglebie
 Legia — Stal
 Wisla — Baltyk
 LKS — Lech
 Slask — Widzew
 Gornik — Cracovia
 Pogon — Ruch

XIII

7.11.82 r.
 Ruch — Wisla
 LKS — Legia
 Lech — GKS
 Baltyk — Szombierki
 Stal — Gornik
 Zaglebie — Slask
 Gwardia — Pogon
Cracovia — Widzew

II

8.09.82 r.
 Zaglebie — Gwardia
 Ruch — GKS
 Legia — Szombierki
 Wisla — Gornik
 LKS — Slask
 Lech — Pogon
 Baltyk — Widzew
Stal — Cracovia

V

25.09.82 r.
 Ruch — Stal
 Zaglebie — Baltyk
 Gwardia — Lech
Cracovia — LKS
 Widzew — Wisla
 Pogon — Legia
 Slask — GKS
 Gornik — Szombierki

VIII

26.09.82 r.
 Slask — Ruch
GKS — Cracovia
 Legia — Gwardia
 Wisla — Zaglebie
 LKS — Stal
 Lech — Baltyk
 Gornik — Pogon
 Szombierki — Widzew

XI

24.10.82 r.
 Ruch — LKS
 Lech — Wisla
 Baltyk — Legia
 Stal — GKS
 Zaglebie — Szombierki
 Gwardia — Gornik
Cracovia — Slask
 Widzew — Pogon

XIV

14.11.82 r.
 Widzew — Gwardia
 Pogon — Zaglebie
 Slask — Stal
 Gornik — Baltyk
 Szombierki — Lech
 GKS — LKS
 Legia — Wisla
Cracovia — Ruch

III

15.09.82 r.
 Ruch — Zaglebie
 Gwardia — Stal
Cracovia — Baltyk
 Widzew — Lech
 Pogon — LKS
 Slask — Wisla
 Gornik — Legia
 Szombierki — GKS

VI

12.09.82 r.
 LKS — Gwardia
 Lech — Zaglebie
 Baltyk — Stal
 Szombierki — Slask
 GKS — Pogon
 Legia — Widzew
Wisla — Cracovia
 Gornik — Ruch

IX

3.10.82 r.
 Ruch — Lech
 Baltyk — LKS
 Stal — Wisla
 Zaglebie — Legia
 Gwardia — LKS
Cracovia — Szombierki
 Widzew — Gornik
 Pogon — Slask

XII

31.10.82 r.
 Slask — Gwardia
 Gornik — Zaglebie
 Szombierki — Stal
 GKS — Baltyk
 Legia — Lech
 Wisla — LKS
Pogon — Cracovia
 Widzew — Ruch

XV

21.11.82 r.
 Ruch — Legia
 Wisla — GKS
 LKS — Szombierki
 Lech — Gornik
 Baltyk — Slask
 Stal — Pogon
 Zaglebie — Widzew
Gwardia — Cracovia

Radość kibiców po pierwszej bramce w decydującym meczu

TERMINARZ PUCHARU POLSKI I MECZÓW MIĘDZYPANSTWOWYCH

- 8.VIII. } $\frac{1}{32}$ Pucharu Polski z tym,
 11.VIII. } że Cracovia i GKS jako byłe druż. II Ligi
 31.VIII. Francja — Polska repr. „A”
 1.IX. $\frac{1}{16}$ Pucharu Polski
 5.IX. ZSRR — Polska repr. „ML.”
 8.IX. Finlandia — Polska repr. „ML.”
 8.IX. Finlandia — Polska repr. „A”
 22.IX. $\frac{1}{8}$ Pucharu Polski z udziałem I Ligi
 9.X. Portugalia — Polska repr. „ML.”
 10.X. Portugalia — Polska repr. „A”
 27.X. Polska — Finlandia repr. „ML.”